

I. VYJÁDRĚTE PRIMITIVNÍ FUNKCE POMOCÍ ELEMENTÁRNÍCH FUNKCÍ

NA MAXIMÁLNÍCH INTERVALECH EXISTENCE

1. $\int x^3 + 2x + \frac{17}{x} dx$ 2. $\int 18e^x + 16e^{8x} - \frac{1}{x} + 3 \cos x dx$ 3. $\int \sqrt[3]{1-3x} dx$ 4. $\int \frac{(1-x)^3}{x\sqrt[3]{x}} dx$
 5. $\int \frac{x^2}{(1-x)^{100}} dx$ 6. $\int \sin^7 x \cos x dx$ 7. $\int xe^{-x^2} dx$ 8. $\int \operatorname{tg} x dx$ 9. $\int \operatorname{cotg} x dx$
 10. $\int \sqrt{x^6} dx$ 11. $\int |\cos x| dx$ 12. $\int \arcsin \sin \frac{4x}{x^2+1} dx$ 13. $\int \frac{2^{x+1}-5^{x-1}}{10^x} dx$ 14. $\int \frac{e^{3x}+1}{e^x+1} dx$
 15. $\int \operatorname{tg}^2 x dx$ 16. $\int \operatorname{cotg}^2 x dx$ 17. $\int \frac{dx}{2+3x^2}$ 18. $\int \sin^2 x dx$ 19. $\int \cos^4 x dx$ 20. $\int \frac{x^2 dx}{\cos^2(x^3)}$
 21. $\int \frac{x}{1+4x^2} dx$ 22. $\int \frac{x}{1+x^4} dx$ 23. $\int \frac{dx}{x \log x \log \log x}$ 24. $\int \frac{dx}{\sin x}$ 25. $\int \frac{dx}{\cos x}$ 26. $\int xe^x dx$
 27. $\int \log x dx$ 28. $\int \operatorname{arctg} x dx$ 29. $\int \frac{\sin x}{e^x} dx$ 30. $\int e^{ax} \cos bx dx$, $a, b \in \mathbb{R}$ 31. $\int x^\alpha \log x dx$
 32. $\int x^3 \log^2 x dx$ 33. $\int e^{\sqrt{x}} dx$ 34. $\int \log(x + \sqrt{x^2+1}) dx$

- VÝSLEDKY A NÁVODY. Výsledky jsou uvedeny „až na konstantu“.
1. $\frac{1}{4}x^4 + x^2 + 16 \log|x|$ na $(-\infty, 0)$ a na $(0, \infty)$ 2. $18e^x + 2e^{8x} - \log|x| + 3 \sin x$ na $(-\infty, 0)$ a na $(0, \infty)$ 3. $-\frac{1}{4}(1-3x)^{\frac{4}{3}}$, na \mathbb{R} 4. $-\frac{3}{\sqrt[3]{x}} - \frac{9}{2}\sqrt[3]{x^2} + \frac{9}{5}x^{\frac{5}{3}} - \frac{3}{8}x^{\frac{8}{3}}$ na $(-\infty, 0)$ a na $(0, \infty)$ 5. $\frac{1}{99(1-x)^{99}} - \frac{1}{49(1-x)^{98}} + \frac{1}{97(1-x)^{97}}$, na $(-\infty, 1)$ a na $(1, \infty)$ 6. $\frac{1}{8} \sin^8 x$ na \mathbb{R} 7. $-\frac{1}{2}e^{-x^2}$ na \mathbb{R} 8. $-\log|\cos x|$ na každém z intervalů $(-\frac{\pi}{2} + k\pi, \frac{\pi}{2} + k\pi)$, $k \in \mathbb{Z}$ 9. $\log|\sin x|$ na každém z intervalů $(k\pi, (k+1)\pi)$, $k \in \mathbb{Z}$ 10. $\frac{1}{4}|x| \cdot x^3$, na \mathbb{R} 11. $\sin(x - \pi \cdot [\frac{x}{\pi} + \frac{1}{2}]) + 2 \cdot [\frac{x}{\pi} + \frac{1}{2}]$, na \mathbb{R} 12. $F(x) =$

$$\begin{cases} 2 \log(1+x^2) + \pi(x_2 - x_1) + 4 \log \frac{x_1}{x_2} & x \in [-\infty, -x_2] \\ -\pi(x+x_1) - 2 \log(1+x^2) + 4 \log(\frac{8}{\pi}x_1) & x \in [-x_2, -x_1] \\ 2 \log(1+x^2) & x \in [-x_1, x_1] \\ \pi(x-x_1) - 2 \log(1+x^2) + 4 \log(\frac{8}{\pi}x_1) & x \in [x_1, x_2] \\ 2 \log(1+x^2) + \pi(x_2 - x_1) + 4 \log \frac{x_1}{x_2} & x \in [x_2, \infty] \end{cases}$$
 a $x_1 = \frac{4-\sqrt{16-\pi^2}}{\pi}$, $x_2 = \frac{4+\sqrt{16-\pi^2}}{\pi}$, na \mathbb{R} 13.
 $\frac{-10 \cdot 5^{-x} \log 2 + 2^{-x} \log 5}{5 \log 5 \log 2}$, na \mathbb{R} 14. $\frac{1}{2}e^{2x} - e^x + x$, na \mathbb{R} 15. $\operatorname{tg} x - x$, na každém z intervalů $(-\frac{\pi}{2} + k\pi, \frac{\pi}{2} + k\pi)$, $k \in \mathbb{Z}$ 16. $-\operatorname{cotg} x - x$, na každém z intervalů $(k\pi, (k+1)\pi)$, $k \in \mathbb{Z}$
 17. $\frac{1}{\sqrt{6}} \operatorname{arctg} \frac{x\sqrt{6}}{2}$, na \mathbb{R} 18. $\frac{x}{2} - \frac{1}{4} \sin 2x$, na \mathbb{R} 19. $\frac{3}{8}x + \frac{3}{8} \sin x \cos x + \frac{1}{4} \sin x \cos^3 x$, na \mathbb{R}
 20. $\frac{1}{3} \operatorname{tg}(x^3)$, na každém z intervalů $(\sqrt[3]{-\frac{\pi}{2} + k\pi}, \sqrt[3]{\frac{\pi}{2} + k\pi})$, $k \in \mathbb{Z}$ 21. $\frac{1}{8} \log(1+4x^2)$, na \mathbb{R}
 22. $\frac{1}{2} \operatorname{arctg}(x^2)$, na \mathbb{R} 23. $\log|\log \log x|$, na $(1, e)$ a na (e, ∞) 24. $\log|\operatorname{tg} \frac{x}{2}|$, na každém z intervalů $(k\pi, (k+1)\pi)$, $k \in \mathbb{Z}$ 25. $-\log|\operatorname{tg}(\frac{\pi}{4} - \frac{x}{2})|$, na každém z intervalů $(-\frac{\pi}{2} + k\pi, \frac{\pi}{2} + k\pi)$, $k \in \mathbb{Z}$ 26. $(x-1)e^x$ na \mathbb{R} 27. $x \log x - x$ na $(0, \infty)$ 28. $x \operatorname{arctg} x - \frac{1}{2} \log(1+x^2)$ na \mathbb{R}
 29. $-\frac{1}{2}e^{-x} \cdot (\sin x + \cos x)$, na \mathbb{R} 30. $\frac{e^{ax}}{a^2+b^2} \cdot (a \cos bx + b \sin bx)$ na \mathbb{R} , pokud $a^2 + b^2 \neq 0$; x na \mathbb{R} , pokud $a = b = 0$ 31. $\frac{x^{1+\alpha}}{1+\alpha} \cdot (\log x - \frac{1}{1+\alpha})$, na $(0, \infty)$ pro $\alpha \neq -1$; $\frac{1}{2} \ln^2 x$, na $(0, \infty)$ pro $\alpha = -1$ 32. $\frac{1}{4}x^4 \ln^2 x - \frac{1}{8}x^4 \ln x + \frac{1}{32}x^4$, na $(0, \infty)$ 33. $2e^{\sqrt{x}} \cdot (\sqrt{x} - 1)$, na $(0, \infty)$ 34. $x \log(x + \sqrt{x^2+1}) - \sqrt{x^2+1}$, na \mathbb{R}

II. SPOČTĚTE PRIMITIVNÍ FUNKCE

1. $\int \frac{x^{17}-5}{x-1} dx$ 2. $\int \frac{x^{17}-5}{x^2-1} dx$ 3. $\int \frac{x^3+1}{x^3-5x^2+6x} dx$ 4. $\int \frac{x}{x^3-1} dx$ 5. $\int \frac{dx}{x^4+1}$
 6. $\int \frac{dx}{(x^2+1)^2}$ pomocí $x = \operatorname{tg} y$ 7. $\int \frac{x^8+x-1}{x^6+1} dx$ 8. $\int \frac{dx}{(x^2+3x+4)^2}$
 9. Pro jaký vztah mezi parametry $a, b, c \in \mathbb{R}$ je primitivní funkce k funkci f racionální, je-li $f(x) = \frac{ax^2+bx+c}{x^3(x-1)^2}$? 10. $\int \frac{x dx}{\sqrt{x+1}+\sqrt[3]{x+1}}$ 11. $\int \sqrt{\frac{1-x}{1+x}} \frac{dx}{x}$ 12. $\int \sqrt[3]{\frac{1-x}{1+x}} \frac{dx}{x}$ 13. $\int \frac{dx}{(4+x^2)\sqrt{4-x^2}}$
 14. $\int \frac{1-\sqrt{x+1}}{1-\sqrt[3]{x+1}} dx$ 15. $\int \frac{\sqrt{x+1}-\sqrt{x-1}}{\sqrt{x+1}+\sqrt{x-1}} dx$ 16. $\int \frac{\exp x}{\exp x+1} dx$ 17. $\int \frac{e^{2x}}{1+e^x} dx$ 18. $\int \frac{dx}{1+\sqrt{x^2+2x+2}}$
 19. $\int \sqrt{x^2-2x-1} dx$ 20. $\int \frac{(2x+3) dx}{(x^2+2x+3)\sqrt{x^2+2x+4}}$ 21. $\int \frac{dx}{\sqrt{x^2+1}}$ 22. $\int \sqrt{x^2-1} dx$
 23. $\int \sqrt{1-x^2} dx$ 24. $\int \frac{\sin x \cos x}{1+\sin^4 x} dx$ 25. $\int \frac{\sin^2 x}{\sin x+2 \cos x} dx$ 26. $\int \frac{dx}{2 \sin x - \cos x + 5}$
 27. $\int \frac{dx}{(\sin^2 x + 2 \cos^2 x)^2}$ 28. $\int \frac{dx}{(2+\cos x) \sin x}$ 29. $\int \frac{\sin^2 x}{1+\sin^2 x} dx$ 30. $\int \frac{\sin x \cos x}{\sin x + \cos x} dx$
 31. $\int \frac{\sin x}{\sin^3 x + \cos^3 x} dx$ 32. $\int \frac{dx}{\sin^4 x + \cos^4 x}$ 33. $\int \frac{dx}{1+\varepsilon \cos x}, \varepsilon > 0$ 34. $\int \frac{dx}{a^2 \sin^2 x + b^2 \cos^2 x}, a, b \in \mathbb{R}$

- VÝSLEDKY A NÁVODY. 1. $\left(\sum_1^{17} \frac{x^k}{k}\right) - 4 \log|x-1|, x \in (-\infty, 1)$ nebo $x \in (1, +\infty)$ 2. $\left(\sum_1^8 \frac{1}{2k} x^{2k}\right) - 2 \log|x-1| + 3 \log|x+1|, x \in (-\infty, -1)$ nebo $x \in (-1, 1)$ nebo $x \in (1, +\infty)$
 3. $x + \frac{1}{6} \log|x| - \frac{9}{2} \log|x-2| + \frac{28}{3} \log|x-3|, x \in (-\infty, 0)$ nebo $x \in (0, 2)$ nebo $x \in (2, 3)$ nebo $x \in (3, +\infty)$ 4. $\frac{1}{6} \log \frac{(x-1)^2}{x^2+x+1} + \frac{\sqrt{3}}{3} \operatorname{arctg} \frac{2x+1}{\sqrt{3}}, x \in (-\infty, 1)$ nebo $x \in (1, +\infty)$ 5. $\frac{\sqrt{2}}{8} \log \frac{x^2+x\sqrt{2}+1}{x^2-x\sqrt{2}+1} + \frac{\sqrt{2}}{4} \operatorname{arctg}(x\sqrt{2}+1) + \frac{\sqrt{2}}{4} \operatorname{arctg}(x\sqrt{2}-1)$ 6. $\frac{x}{2(x^2+1)} + \frac{1}{2} \operatorname{arctg} x$ 7. $\frac{1}{3} x^3 + \frac{1}{6} \log(1+x^2) + \frac{\sqrt{3}-1}{2} \log(x^2-x\sqrt{3}+1) - \frac{\sqrt{3}+1}{2} \log(x^2+x\sqrt{3}+1) - \frac{3-\sqrt{3}}{6} \operatorname{arctg}(2x-\sqrt{3}) - \frac{3+\sqrt{3}}{6} \operatorname{arctg}(2x+\sqrt{3})$
 8. $\frac{1}{7} \cdot \frac{2x+3}{x^2+3x+4} + \frac{4\sqrt{7}}{49} \operatorname{arctg} \frac{2x+3}{\sqrt{7}}$ 9. $a + 2b + 3c = 0$ 10. $6\left(\frac{1}{9}u^{(3/2)} - \frac{1}{8}u^{(4/3)} + \frac{1}{7}u^{(7/6)} - \frac{1}{6}u + \frac{1}{5}u^{(5/6)} - \frac{1}{4}u^{(2/3)}\right),$ kde $u = x + 1, x \in (-1, +\infty)$ 11. $\log \left| \frac{\sqrt{1+x}-\sqrt{1-x}}{\sqrt{1+x}+\sqrt{1-x}} \right| + 2 \operatorname{arctg} \sqrt{\frac{1-x}{1+x}}, x \in (-1, 1)$ 12. $\log \frac{|u^2-1|}{\sqrt{u^4+u^2+1}} - \sqrt{3} \operatorname{arctg} \frac{2u+1}{\sqrt{3}} + \sqrt{3} \operatorname{arctg} \frac{2u-1}{\sqrt{3}},$ kde $u = \sqrt[3]{\frac{1-x}{1+x}}, x \in (-\infty, -1)$ nebo $x \in (-1, 0)$ nebo $x \in (1, +\infty)$ 13. $t = \sqrt{\frac{2-x}{2+x}}$ 14. $t = \sqrt[3]{x+1}$ 15. $t = \sqrt{\frac{x-1}{x+1}}$ 16. $\log(e^x + 1), x \in \mathbb{R}$ 17. $e^x - \log(1 + e^x)$ 18. $\frac{2}{x-\sqrt{x^2+2x+2}} - \log(\sqrt{x^2+2x+2} - x - 1), x \in \mathbb{R}$
 19. $\frac{1}{2}(x-1)\sqrt{x^2-2x-1} - \log|x-1+\sqrt{x^2-2x-1}|, x \in (-\infty, 1-\sqrt{2})$ nebo $x \in (1+\sqrt{2}, +\infty)$
 20. $\log \frac{t^2-4t+6}{t^2+2} + \frac{1}{\sqrt{2}} \operatorname{arctg} \frac{t}{\sqrt{2}} - \frac{1}{\sqrt{2}} \operatorname{arctg} \frac{t-2}{\sqrt{2}},$ kde $t = \sqrt{x^2+2x+4} - x, x \in \mathbb{R}$ 21. $\operatorname{argsinh} x = \log(x + \sqrt{x^2+1})$ na \mathbb{R} 22. $\frac{1}{2}x\sqrt{x^2-1} - \frac{1}{2} \log|x + \sqrt{x^2-1}|$ na $(-\infty, -1)$ a na $(1, +\infty)$ 23. $\frac{x}{2}\sqrt{1-x^2} + \frac{1}{2} \arcsin x$ na $(-1, 1)$ 24. $\frac{1}{2} \operatorname{arctg} \sin^2 x$ 25. a 26. substituce $y = \operatorname{tg} \frac{x}{2}$ 27. substituce $y = \operatorname{tg} x$ 28. substituce $y = \cos x$ 29. substituce $y = \operatorname{tg} x$ 30. substituce $y = \operatorname{tg} \frac{x}{2}$ 31. a 32. substituce $y = \operatorname{tg} x$ 33. substituce $y = \operatorname{tg} \frac{x}{2}$ 34. substituce $y = \operatorname{tg} x$

III. VYŠETŘETE BODOVOU, STEJNOMĚRNOU A LOKÁLNĚ STEJNOMĚRNOU

KONVERGENCI POSLOUPNOSTÍ

1. $x^{n+1} - x^{n-1}$, $x \in \langle 0, 1 \rangle$, 2. $x^n - x^{3n}$, $x \in \langle 0, 1 \rangle$ 3. $\frac{1}{x+n}$ a) $x \in (0, +\infty)$, b) $x \in \mathbf{R}$
 4. $\frac{nx}{1+n+x}$, $x \in \langle 0, 1 \rangle$ 5. $\frac{x^n}{1+x^n}$, a) $x \in \langle 0, 1 - \varepsilon \rangle$, b) $x \in \langle 1 - \varepsilon, 1 + \varepsilon \rangle$, c) $x \in \langle 1 + \varepsilon, +\infty \rangle$,
 kde $\varepsilon \in (0, 1)$ 6. $\frac{2nx}{1+n^2x^2}$, a) $x \in \langle 0, 1 \rangle$, b) $x \in (1, +\infty)$ 7. $\sqrt{x^2 + \frac{1}{n^2}}$, $x \in \mathbf{R}$ 8. $\frac{\sin nx}{n}$, $x \in \mathbf{R}$,
 9. $\sin \frac{x}{n}$, $x \in \mathbf{R}$. 10. $n \cdot \left(\sqrt{x + \frac{1}{n}} - \sqrt{x} \right)$, $x \in \langle 0, \infty \rangle$
 11. Nechť $f_n \rightrightarrows f$ na M a $g_n \rightrightarrows g$ na M . Platí (a) $f_n + g_n \rightrightarrows f + g$ na M ; (b) $f_n \cdot g_n \rightrightarrows f \cdot g$ na M ; (c) $\frac{f_n}{g_n} \rightrightarrows \frac{f}{g}$ na M ?

VÝSLEDKY A NÁVODY. 1. $f_n \rightrightarrows 0$ na $\langle 0, 1 \rangle$ 2. $f_n \rightarrow 0$ na $\langle 0, 1 \rangle$, stejnoměrně na $\langle 0, 1 - \varepsilon \rangle$ pro $\varepsilon \in (0, 1)$, na žádném $\langle 1 - \varepsilon, 1 \rangle$ konvergence není stejnoměrná. 3. $f_n \rightarrow 0$ na \mathbf{R} , stejnoměrně na (k, ∞) pro každé $k \in \mathbf{R}$, na žádném $(-\infty, k)$ konvergence není stejnoměrná. 4. $f_n \rightrightarrows x$ na

$\langle 0, 1 \rangle$ (dokonce na $\langle 0, k \rangle$ pro $k \in (0, \infty)$, ale ne na okolí $+\infty$. 5. $f_n(x) \rightarrow \begin{cases} 0 & x \in \langle 0, 1 \rangle \\ \frac{1}{2} & x = 1 \\ 1 & x > 1 \end{cases}$,

a) stejnoměrně, b) nestejnoměrně, c) stejnoměrně. 6. $f_n \rightarrow 0$ na \mathbf{R} , stejnoměrně na $\langle \varepsilon, \infty \rangle$ pro $\varepsilon > 0$, nestejnoměrně na $\langle 0, \varepsilon \rangle$. 7. $f_n \rightrightarrows |x|$ na \mathbf{R} 8. $f_n \rightrightarrows 0$ na \mathbf{R} 9. $f_n \rightarrow 0$ na \mathbf{R} , stejnoměrně na omezených intervalech, nestejnoměrně na okolích $\pm\infty$. 10. $f_n(x) \rightarrow$

$\begin{cases} 0 & x = 0 \\ \frac{1}{2\sqrt{x}} & x > 0 \end{cases}$, stejnoměrně na $\langle \varepsilon, \infty \rangle$, $\varepsilon > 0$, nikoli na $\langle 0, \varepsilon \rangle$. 11. (a) ANO. (b) NE. Například

$f_n(x) = g_n(x) = x + \frac{1}{n}$ na \mathbf{R} . Tvrzení však platí, jsou-li f a g omezené na M . (c) NE (ani za předpokladu, že všechny podíly mají smysl). Například $f_n(x) = 1$, $g_n(x) = \frac{1}{x} + \frac{1}{n}$ na $(0, +\infty)$. Tvrzení však platí, jsou-li funkce f a $\frac{1}{g}$ omezené na M .

IV. VYŠETŘETE BODOVOU, STEJNOMĚRNOU A LOKÁLNĚ STEJNOMĚRNOU

KONVERGENCI ŘAD

1. $\sum_{k=1}^{\infty} \frac{kx}{1+k^3x^2}$ 2. $\sum_{k=1}^{\infty} \log \left(1 + \frac{x^2}{k^2} \right)$ 3. $\sum_{k=1}^{\infty} \frac{(-1)^k}{x+k}$ 4. $\sum_{k=1}^{\infty} \frac{(-1)^k}{x+2^k}$ 5. $\sum_{k=1}^{\infty} \operatorname{arctg} \frac{2x}{x^2+k^3}$
 6. $\sum_{k=2}^{\infty} \frac{(-1)^k}{k+\sin x}$ 7. $\sum_{k=1}^{\infty} 2^k \sin \frac{1}{3^k x}$ 8. * $\sum_{k=1}^{\infty} \frac{\sin kx}{k}$ 9. * $\sum_{k=1}^{\infty} \frac{\cos kx}{k}$ 10. * $\sum_{k=1}^{\infty} \frac{\sin x \sin kx}{\sqrt{k+x}}$
 11. * $\sum_{k=1}^{\infty} \frac{\cos kx}{k} \operatorname{arctg}(kx + k)$

12. Spočítejte limity: (a) $\lim_{x \rightarrow 1^-} \sum_{k=1}^{\infty} \frac{(-1)^k}{k} \cdot \frac{x^k}{x^{k+1}}$ (b) $\lim_{x \rightarrow 1^-} \sum_{k=1}^{\infty} (x^k - x^{k+1})$ (c) $\lim_{x \rightarrow 0^+} \sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{2^k k^x}$

13. Platí $\lim_{n \rightarrow \infty} \int_0^1 f_n(x) dx = \int_0^1 \lim_{n \rightarrow \infty} f_n(x) dx$, jestliže (a) $f_n(x) = nxe^{-nx^2}$,

(b) $f_n(x) = nx(1-x)^n$, (c) $f_n(x) = \frac{nx}{1+n^3x^2}$? Jak je to se stejnoměrnou konvergencí f_n na $(0, 1)$?

14. Dokažte, že funkce $\zeta(x) = \sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{k^x}$ má na intervalu $(1, \infty)$ derivace všech řádů.

15. Nechť $\mathbf{a} = \{a_k\}$ je posloupnost nezáporných reálných čísel. Položme $\zeta_{\mathbf{a}}(x) = \sum_{k=1}^{\infty} \frac{a_k}{k^x}$. Co lze říci o definičním oboru, spojitosti a derivacích funkce $\zeta_{\mathbf{a}}$? (*Jak je to v případě, že $\mathbf{a} = \{a_k\}$ je posloupnost reálných, ne nutně nezáporných čísel?)

16. Nechť $f(x) = \sum_{k=1}^{\infty} \frac{x}{k^p + x^2 k^q}$, kde $p, q \geq 0$. Dokažte, že

(i) f je spojitá na $(0, \infty)$, pokud $\max(p, q) > 1$, (ii) f je spojitá na \mathbf{R} , pokud $p + q > 2$.

(iii) Vyšetřete definiční obor a spojitost f v závislosti na p, q .

17. V kterých bodech má derivaci funkce (a) $f(x) = \sum_{k=1}^{\infty} \frac{(-1)^k}{k+x}$ (b) $f(x) = \sum_{k=1}^{\infty} \frac{|x|}{k^2+x^2}$

18. * Dokažte, že $f(x) = \sum_{k=1}^{\infty} \frac{\sin kx}{k^3}$ má spojitou derivaci na \mathbf{R} a spojitou f'' na $(0, 2\pi)$.

VÝSLEDKY A NÁVODY. **1.** Konverguje stejnoměrně na \mathbf{R} (totéž platí pro řadu absolutních hodnot, lze použít Weierstrassovo kritérium). **2.** Konverguje bodově na \mathbf{R} (absolutně). Konvergence je stejnoměrná na omezených intervalech (Weierstrassovo kritérium), není omezená na okolí $+\infty$ a $-\infty$ (nutná podmínka). **3.** Konverguje bodově na množině $M = \{x \in \mathbf{R}; -x \notin \mathbf{N}\}$ (neabsolutně), v ostatních bodech nemá smysl. Konvergence je stejnoměrná na $(K, +\infty) \cap M$ pro každé $K \in \mathbf{R}$ (Leibnizovo kritérium), není stejnoměrná na $(-\infty, K) \cap M$ (nutná podmínka). **4.** Konverguje bodově na množině $M = \{x \in \mathbf{R}; x \neq -2^k \text{ pro } k \in \mathbf{N}\}$ (absolutně), v ostatních bodech nemá smysl. Konvergence je stejnoměrná na $(K, +\infty) \cap M$ pro každé $K \in \mathbf{R}$ (Weierstrassovo kritérium), není stejnoměrná na $(-\infty, K) \cap M$ (nutná podmínka). **5.** Konverguje stejnoměrně na \mathbf{R} (totéž platí pro řadu absolutních hodnot, lze použít Weierstrassovo kritérium). **6.** Konverguje stejnoměrně na \mathbf{R} (neabsolutně, Leibnizovo kritérium). **7.** Konverguje bodově na $\mathbf{R} \setminus \{0\}$ (absolutně). Konvergence je stejnoměrná na $\mathbf{R} \setminus \langle -\varepsilon, \varepsilon \rangle$ pro $\varepsilon > 0$ (Weierstrassovo kritérium), není stejnoměrná na $(-\varepsilon, 0)$ ani na $(0, \varepsilon)$ (nutná podmínka). **Poznámka:** V dalších příkladech se používá i Dirichletovo a Abelovo kritérium a odhady $|\sum_{k=1}^n \sin kx| \leq \frac{1}{2|\sin \frac{x}{2}|}$ a $|\sum_{k=1}^n \cos kx| \leq \frac{1}{2|\sin \frac{x}{2}|}$ pro $x \neq 2k\pi$ ($k \in \mathbf{Z}$). **8.** Konverguje bodově na \mathbf{R} (pro $x = k\pi$ je to zřejmé, pro ostatní to plyne z Dirichletova kritéria). Konvergence je stejnoměrná na intervalech $(2k\pi + \varepsilon, (2k + 2)\pi - \varepsilon)$ pro každé $\varepsilon \in (0, \pi)$ (Dirichletovo kritérium), není stejnoměrná na $(2k\pi, 2k\pi + \varepsilon)$ ani na $(2k\pi - \varepsilon, 2k\pi)$ pro $\varepsilon > 0$ (Bolzano-Cauchyova podmínka). **9.** Konverguje bodově na $\mathbf{R} \setminus \{2k\pi; k \in \mathbf{Z}\}$ (Dirichletovo kritérium, divergence v bodech $2k\pi$ je důsledkem divergence řady $\sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{k}$). Konvergence je stejnoměrná na intervalech $(2k\pi + \varepsilon, (2k + 2)\pi - \varepsilon)$ pro každé $\varepsilon \in (0, \pi)$ (Dirichletovo kritérium), není stejnoměrná na $(2k\pi, 2k\pi + \varepsilon)$ ani na $(2k\pi - \varepsilon, 2k\pi)$ pro $\varepsilon > 0$ (věta o záměně limit). **10.** Konverguje stejnoměrně na $(-1, +\infty)$ (Dirichletovo kritérium), pro $x \leq -1$ nemá smysl. **11.** Konverguje bodově na $\mathbf{R} \setminus \{2k\pi; k \in \mathbf{Z}\}$ (Dirichletovo a Abelovo kritérium, divergence v bodech $2k\pi$ je důsledkem divergence řady $\sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{k}$). Konvergence je stejnoměrná na intervalech $(2k\pi + \varepsilon, (2k + 2)\pi - \varepsilon)$ pro každé $\varepsilon \in (0, \pi)$ (Dirichletovo a Abelovo kritérium), není stejnoměrná na $(2k\pi, 2k\pi + \varepsilon)$ ani na $(2k\pi - \varepsilon, 2k\pi)$ pro $\varepsilon > 0$ (věta o záměně limit). **12.** (a) Limita je $\frac{1}{2} \sum_{k=1}^{\infty} \frac{(-1)^k}{k} = -\frac{1}{2} \log 2$ (řada konverguje stejnoměrně na $\langle 0, +\infty \rangle$ podle Abelova kritéria). (b) Limita je 1 (lze spočítat elementárně, nelze přehodit limitu a sumu, řada nekonverguje stejnoměrně na $(1 - \varepsilon, 1)$). (c) Limita je 1 (řada konverguje stejnoměrně například na $(-1, +\infty)$). **13.** (a) $f_n \rightarrow 0$ na \mathbf{R} , konvergence není stejnoměrná na $(0, 1)$, $\lim_{n \rightarrow \infty} \int_0^1 f_n = \frac{1}{2} \neq 0 = \int_0^1 \lim_{n \rightarrow \infty} f_n$. (b) $f_n \rightarrow 0$ na $\langle 0, 1 \rangle$, konvergence není stejnoměrná na $(0, 1)$, $\lim_{n \rightarrow \infty} \int_0^1 f_n = 0 = \int_0^1 \lim_{n \rightarrow \infty} f_n$. (c) $f_n \rightrightarrows 0$ na $(0, 1)$, a tedy $\lim_{n \rightarrow \infty} \int_0^1 f_n = 0 = \int_0^1 \lim_{n \rightarrow \infty} f_n$. **14.** Dokažte pomocí Weierstrassova kritéria, že řada n -tých derivací konverguje lokálně stejnoměrně na $(1, +\infty)$ pro všechna n . **15.** Definiční obor je buď \emptyset , nebo interval $(\alpha, +\infty)$ pro nějaké $\alpha \in \mathbf{R}$, nebo interval $\langle \alpha, +\infty \rangle$ pro nějaké $\alpha \in \mathbf{R}$, nebo \mathbf{R} . Funkce je spojitá na svém definičním oboru. Pro $x \in (\alpha, +\infty)$ (je-li definiční obor $(\alpha, +\infty)$ nebo $\langle \alpha, +\infty \rangle$) nebo pro $x \in \mathbf{R}$ (je-li definiční obor \mathbf{R}) má funkce ζ_a pro všechna $n \in \mathbf{N}$ vlastní n -tou derivaci $(\zeta_a)^{(n)}(x) = \sum_{k=1}^{\infty} \frac{(-1)^n a_k \log^n k}{k^x}$. Je-li definiční obor $\langle \alpha, +\infty \rangle$, pak n -tá derivace zprava v bodě α je dána tímž vzorcem, pokud ovšem řada ve vzorci konverguje (což může a nemusí být pravda). Použije se Weierstrassovo kritérium (a věty o záměně limit a derivací atp.). Pro obecný případ platí stejné závěry, jen se použije Abelovo kritérium místo Weierstrassova. **16.** (i) Ukažte, že řada konverguje lokálně stejnoměrně na $(0, +\infty)$. (ii) Ukažte, že řada konverguje stejnoměrně na \mathbf{R} . (iii) Je-li $\max(p, q) \leq 1$, je $D_f = \{0\}$, je-li $\max(p, q) > 1$, je $D_f = \mathbf{R}$. Pro $\max(p, q) > 1$ je f spojitá na \mathbf{R} . Je-li navíc $p + q > 2$ nebo $p > q$, je f spojitá na \mathbf{R} ; je-li $p + q \leq 2$ a $p < q$, není f spojitá v 0 (ani zleva ani zprava). (Případ $p + q \leq 2$ a $p = q$ nemůže nastat, je-li $\max(p, q) > 1$.) **17.** (a) Ve všech bodech definičního oboru, kterým je množina $\{x \in \mathbf{R}; -x \notin \mathbf{N}\}$. (b) $D_f = \mathbf{R}$, derivace existuje (vlastní) v bodech $\mathbf{R} \setminus \{0\}$. V 0 derivace neexistuje, protože $f'_+(0) = \sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{k^2}$ a $f'_-(0) = -f'_+(0)$.

18. Pro první derivaci použijte Weierstrassovo kritérium, pro druhou Dirichletovo kritérium (viz příklad 8).

V. NÁSLEDUJÍCÍ FUNKCE VYJÁDŘETE JAKO SOUČET MOCNINNÉ ŘADY O STŘEDU 0

NA MAXIMÁLNÍM OTEVŘENÉM INTERVALU

1. e^{-x^2} 2. $\cos^2 x$ 3. $\sin^3 x$ 4. $\frac{x^{10}}{1-x}$ 5. $\frac{1}{(1-x)^2}$ 6. $\frac{x}{\sqrt{1-2x}}$ 7. $\log \sqrt{\frac{1+x}{1-x}}$ 8. $\frac{x}{1+x-2x^2}$
 9. $\frac{1}{x^2+x+1}$ 10. $\log(1+x+x^2+x^3)$

NA KRUHU KONVERGENCE SEČTĚTE MOCNINNÉ ŘADY

11. $\sum_{k=0}^{\infty} \frac{x^{2k+1}}{2k+1}$ 12. $\sum_{k=0}^{\infty} \frac{(-1)^k x^{2k+1}}{2k+1}$ 13. $\sum_{k=1}^{\infty} kx^k$ 14. $\sum_{k=1}^{\infty} (-1)^k k^2 x^k$ 15. $\sum_{k=0}^{\infty} \frac{x^{2k}}{(2k)!}$
 16. $\sum_{k=1}^{\infty} \frac{x^k}{k(k+1)}$ 17. $\sum_{k=1}^{\infty} k(k+1)x^k$ 18. $1 + \sum_{k=1}^{\infty} \frac{(2k-1)!!}{(2k)!} x^k$ 19. $\sum_{k=0}^{\infty} \frac{x^{4k}}{(4k)!}$

- VÝSLEDKY A NÁVODY. 1. $\sum_{k=0}^{\infty} \frac{(-1)^k x^{2k}}{k!}$ na \mathbf{R} . 2. $1 + \sum_{k=1}^{\infty} \frac{(-1)^k 2^{2k-1}}{(2k)!} x^{2k}$ na \mathbf{R} . 3. $\sum_{k=0}^{\infty} \frac{3}{4}$.

- $\frac{(-1)^k}{(2k+1)!} (1 - 3^{2k}) x^{2k+1}$ na \mathbf{R} . 4. $\sum_{k=10}^{\infty} x^k$ na $(-1, 1)$. 5. $\sum_{k=0}^{\infty} (k+1)x^k$ na $(-1, 1)$. 6.

- $\sum_{k=1}^{\infty} \left(-\frac{1}{2}\right) (-1)^{k-1} 2^{k-1} x^k = \sum_{k=1}^{\infty} \frac{(2k-3)!!}{(k-1)!} x^k$ na $(-\frac{1}{2}, \frac{1}{2})$. 7. $\sum_{k=0}^{\infty} \frac{x^{2k+1}}{2k+1}$ na $(-1, 1)$. 8. $\sum_{k=0}^{\infty} \frac{1+(-1)^k 2^{k+1}}{3} x^k$

- na $(-\frac{1}{2}, \frac{1}{2})$. 9. $\sum_{k=0}^{\infty} (-1)^{k+1} \frac{2}{\sqrt{3}} \sin(k+1)\frac{\pi}{3} \cdot x^k$ na $(-1, 1)$.

10. $\sum_{k=1}^{\infty} a_k x^k$, kde $a_k = \begin{cases} \frac{1}{2l-1} & k = 2l-1 \\ -\frac{1}{2l} + \frac{(-1)^{l+1}}{l} & k = 2l \end{cases}$ ($l \in \mathbf{N}$) na $(-1, 1)$. 11. $\frac{1}{2} \log \frac{1+x}{1-x}$ na

- $(-1, 1)$. 12. $\arctg x$ na $(-1, 1)$. 13. $\frac{x}{(1-x)^2}$ na $(-1, 1)$. 14. $\frac{x(1-x)}{(1+x)^3}$ na $(-1, 1)$. 15. $\frac{e^x + e^{-x}}{2}$

- na \mathbf{R} . 16. Součet je $f(x) = \begin{cases} 0 & x = 0 \\ \frac{\log(1+x)}{x} + \log(1+x) - 1 & x \in (-1, 0) \cup (0, 1) \end{cases}$. 17. $\frac{2x}{(1-x)^3}$ na

- $(-1, 1)$. 18. $\frac{1}{\sqrt{1-x}}$ na $(-1, 1)$. 19. $\frac{1}{2} \left(\frac{e^x + e^{-x}}{2} + \cos x \right)$ na \mathbf{R} .

VI. FOURIEROVY ŘADY

1. Rozviňte následující funkce ve Fourierovu řadu na intervalu $(-\pi, \pi)$ a určete součet všude, kde řada konverguje. (a) $\sin^2 x$, (b) $\cos^3 x$, (c) $\cos^{2m} x$, (d) $\frac{\sin mx}{\sin x}$, (e) $\sum_{m=1}^{\infty} \alpha^m \frac{\sin mx}{\sin x}$, kde $|\alpha| < 1$. (f) $\frac{1}{\sin x}$.

2. Pro následující funkce najděte trigonometrickou řadu, jejímž jsou součtem, a výsledek aplikujte v uvedených bodech. (a) x^2 na $(-\pi, \pi)$, $x = 0$; (b) x na $(-\pi, \pi)$, $x = \frac{\pi}{2}$;

- (c) $\sin ax$ na $(-\pi, \pi)$ ($a \in \mathbb{R} \setminus \mathbb{Z}$), $x = \frac{\pi}{2}$; (d) x^2 na $(0, 2\pi)$, $x = 0$. (e) $x^2 - x$ na $(-\pi, \pi)$.

- (f) $x^2 + \sin^4 x$ na $(0, 2\pi)$.

3. (a) Napište funkci $f(x) = x$ na $(0, \pi)$ jako součet cosinové řady. Jaký je součet řady v ostatních bodech? (b) Napište funkci $f(x) = x^2$ na $(-\pi, 0)$ jako součet sinové řady. Jaký je součet řady v ostatních bodech? (c) Napište funkci $f(x) = \sin x$ na $(0, \pi)$ jako součet cosinové řady. Jaký je součet řady v ostatních bodech?

- *4. Funkci $f(x) = x$ na $(0, \frac{\pi}{2})$ vyjádřete jako součet trigonometrické řady obsahující jen členy tvaru

- (a) $c \sin kx$, $k \in \mathbb{N}$ liché, (b) $c \cos kx$, $k \in \mathbb{N}$ liché, (c) $c \cos kx$, $k \in \mathbb{N}$ sudé, (d) $c \sin kx$, $k \in \mathbb{N}$ sudé. Jak vypadají součty těchto řad?

VÝSLEDKY A NÁVODY. 1. a) $\frac{1}{2} - \frac{1}{2} \cos 2x$, konverguje všude k f , je to trigonometrický polynom. b) $\frac{3}{4} \sin x - \frac{1}{4} \sin 3x$, konverguje všude k f , je to trigonometrický polynom. c) $\frac{1}{2^{2m}} \cdot \binom{2m}{m} + \sum_{n=1}^m \frac{1}{2^{2m-1}} \cdot \binom{2m}{m-n} \cos 2nx$, konverguje všude k f , je to trigonometrický polynom. d) Pro $m = 2k$:

$\sum_{n=1}^k 2 \cos(2n-1)x$; pro $m = 2k+1$: $1 + \sum_{n=1}^k 2 \cos 2nx$; konverguje všude k f , je to trigonometrický polynom. e) $\frac{\alpha}{1-\alpha^2} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2\alpha^{n+1}}{1-\alpha^2} \sin nx$, konverguje všude k f . f) Toto není po částech spojitá

funkce, nemá FR. 2. a) $\frac{\pi^2}{3} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{4 \cdot (-1)^n}{n^2} \cdot \cos nx$; $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n+1}}{n^2} = \frac{\pi^2}{12}$. b) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2 \cdot (-1)^{n+1}}{n} \cdot \sin nx$;

$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{2n+1} = \frac{\pi}{4}$. c) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2n \cdot (-1)^{n+1}}{\pi(n^2-a^2)} \cdot \sin \pi a \cdot \sin nx$; $\frac{\pi}{\cos \pi a} = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \cdot \left(\frac{1}{n+\frac{1}{2}-a} + \frac{1}{n+\frac{1}{2}+a} \right)$.

d) $\frac{4\pi^2}{3} + \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{4}{n^2} \cos nx - \frac{4\pi}{n} \sin nx \right)$; $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2} = \frac{\pi^2}{6}$. 3. a) $\frac{\pi}{2} - \sum_{n=0}^{\infty} \frac{4}{\pi(2n+1)^2} \cos(2n+1)x$; b)

$\sum_{n=1}^{\infty} \left(2 \cdot (-1)^n \cdot \frac{\pi}{n} + \frac{4}{\pi n^3} (1 - (-1)^n) \right) \sin nx$. 4. a) $\sum_{k=0}^{\infty} \frac{4 \cdot (-1)^k}{\pi \cdot (2k+1)^2} \sin(2k+1)x$, součet je $f^*(x) =$

$\begin{cases} -\pi - x & x \in [-\pi, \frac{\pi}{2}] \\ x & x \in [-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}], \text{ a } 2\pi\text{-periodicky.} \\ \pi - x & x \in [\frac{\pi}{2}, \pi] \end{cases}$ b) $\sum_{k=0}^{\infty} \left(\frac{2 \cdot (-1)^k}{2k+1} - \frac{4}{\pi \cdot (2k+1)^2} \right) \cdot \cos(2k+1)x$, součet je

$f^*(x) = \begin{cases} -\pi - x & x \in [-\pi, \frac{\pi}{2}] \\ |x| & x \in (-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}) \\ x + \pi & x \in (\frac{\pi}{2}, \pi] \\ 0 & x = \pm \frac{\pi}{2} \end{cases}$, a 2π -periodicky. c) $\frac{\pi}{4} + \sum_{k=1}^{\infty} \frac{(-1)^k - 1}{\pi \cdot k^2} \cos 2kx$, součet je $f^*(x) =$

$\begin{cases} \pi + x & x \in [-\pi, \frac{\pi}{2}] \\ |x| & x \in [-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}], \text{ a } 2\pi\text{-periodicky.} \\ \pi - x & x \in [\frac{\pi}{2}, \pi] \\ 0 & x = \pm \frac{\pi}{2} \end{cases}$ d) $\sum_{k=1}^{\infty} \frac{2 \cdot (-1)^k}{k} \sin 2kx$, součet je $f^*(x) = \begin{cases} \pi + x & x \in [-\pi, \frac{\pi}{2}] \\ x & x \in (-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}) \\ x - \pi & x \in (\frac{\pi}{2}, \pi] \\ 0 & x = \pm \frac{\pi}{2} \end{cases}$,

a 2π -periodicky.

VII. OTEVŘENÉ A UZAVŘENÉ MNOŽINY, VNITŘEK, UZÁVĚR ...

1. Rozhodněte, zda následující množiny jsou otevřené ev. uzavřené, zjistěte jejich vnitřek, uzávěr, hranici.

(a) \mathbb{Q} , (b) \mathbb{N} , (c) $\{\frac{1}{n} \mid n \in \mathbb{N}\}$, (d) $(-\infty, 0) \cup \{x \in \mathbb{Q} \mid x > 0\}$

Všechny tyto množiny uvažujte (i) v \mathbb{R} s obvyklou metrikou (ii) v rovině (\mathbb{R}^2) s euklidovskou metrikou.

2. Rozhodněte, zda následující množiny jsou otevřené ev. uzavřené, zjistěte jejich vnitřek, uzávěr, hranici.

a) $A = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid x > 0, y \leq 0\}$; b) $B = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid x^2 + y^2 + 2xy = 5\}$;

c) $C = \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3 \mid x \geq 0, y > 0, x + y = 2, z \leq 0\}$; d) $D = \{f \in \mathcal{C}[0, 1] \mid f(\frac{1}{2}) = 2\}$;

e) $E = \{f \in \mathcal{C}[0, 1] \mid f(\frac{1}{2}) \in (0, 2)\}$; f) $F = \{f \in \mathcal{C}[0, 1] \mid \int_0^1 f(x) dx = 0\}$

g) $G = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid |x + y| > x + y\}$ g) $H = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid |x - y| = x - y\}$

3. Definujme $\mathcal{N} : \mathcal{C}[0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ předpisem $\mathcal{N}(f) = \int_0^1 f(x) dx$. Je \mathcal{N} spojité zobrazení?

4. Platí rovnosti $\overline{B(a, \delta)} = \{x \mid \rho(a, x) \leq \delta\}$ a $\text{int}\{x \mid \rho(a, x) \leq \delta\} = B(a, \delta)$ pro každé $\delta > 0$ a) v každém metrickém prostoru b) v normovaném lineárním prostoru ?

VÝSLEDKY A NÁVODY. **1.** (i) V \mathbb{R} : (a) Není otevřená ani uzavřená, $\text{int } \mathbb{Q} = \emptyset$, $\text{bd } \mathbb{Q} = \overline{\mathbb{Q}} = \mathbb{R}$. (b) Uzavřená, $\text{int } \mathbb{N} = \emptyset$, $\overline{\mathbb{N}} = \text{bd } \mathbb{N} = \mathbb{N}$. (c) Není otevřená ani uzavřená, vnitřek je \emptyset , uzávěr i hranice je $\{\frac{1}{n} \mid n \in \mathbb{N}\} \cup \{0\}$. (d) Není otevřená ani uzavřená, vnitřek je $(-\infty, 0)$, uzávěr \mathbb{R} , hranice $[0, \infty)$. (ii) V rovině (jakožto podmnožiny osy x , kterou značíme \mathbb{R}): (a) Není otevřená ani uzavřená, $\text{int } \mathbb{Q} = \emptyset$, $\text{bd } \mathbb{Q} = \overline{\mathbb{Q}} = \mathbb{R}$. (b) Uzavřená, $\text{int } \mathbb{N} = \emptyset$, $\overline{\mathbb{N}} = \text{bd } \mathbb{N} = \mathbb{N}$. (c) Není otevřená ani uzavřená, vnitřek je \emptyset , uzávěr i hranice je $\{\frac{1}{n} \mid n \in \mathbb{N}\} \cup \{0\}$. (d) Není otevřená ani uzavřená, vnitřek je \emptyset , uzávěr \mathbb{R} , hranice \mathbb{R} . **2.** (a) Není otevřená ani uzavřená, $\text{int } A = \{(x, y) \mid x > 0, y < 0\}$, $\overline{A} = \{(x, y) \mid x \geq 0, y \geq 0\}$, $\text{bd } A = \{(x, y) \mid (x \geq 0, y = 0) \text{ nebo } (x = 0, y \leq 0)\}$. (b) Uzavřená, $\text{int } B = \emptyset$, $\overline{B} = \text{bd } B = B$. (c) Není otevřená ani uzavřená, $\text{int } C = \emptyset$, $\overline{C} = \text{bd } C = \{(x, y, z) \mid x \geq 0, y \geq 0, x + y = 2, z \leq 0\}$. (d) Uzavřená, $\text{int } D = \emptyset$, $\overline{D} = \text{bd } D = D$. (e) Otevřená, $\text{int } E = E$, $\overline{E} = \{f \mid f(\frac{1}{2}) \in [0, 2]\}$, $\text{bd } E = \{f \mid f(\frac{1}{2}) \in \{0, 2\}\}$. (f) Uzavřená, $\text{int } F = \emptyset$, $\overline{F} = \text{bd } F = F$. (g) Otevřená, $\text{int } G = G$, $\overline{G} = \{(x, y) \mid x + y \leq 0\}$, $\text{bd } G = \{(x, y) \mid x + y = 0\}$. (h) Uzavřená, $\text{int } H = \{(x, y) \mid x > y\}$, $\text{bd } H = \{(x, y) \mid x = y\}$. **3.** Ano, využijte větu o záměně limity a integrálu. **4.** V metrickém prostoru platit nemusí (např. diskrétní prostor a $\delta = 1$), ale v NLP platí.